

## معرفی رشته فلسفه اسلامی

### مقدمه

موضوع تفکر و خردورزی از موضوعات بسیار مهم و کلیدی در معارف دین اسلام است. به گونه‌ای که در قرآن کریم تأکید فراوانی بر تعقل و تفکر شده است. در میان شاخه‌های علوم و دانش بشری، فلسفه بیش از همه از جهت روش و محتوا بر تفکر و روش عقلی تأکید دارد که سابقه آن به درازای تاریخ اندیشه بشری است. این علم همواره از پیش از اسلام تا به امروز در حال توسعه، رشد و شکوفایی و بالندگی بوده و در حوزه‌های مختلف پاسخگوی نیازهای بشر بوده است.

طلاب محترم جامعه الزهرا (ع) در پایان سطح دو (دوره عمومی)، گرایش تحصیلی خود را بر اساس علاقه و توان خویش تعیین می‌کنند یکی از این گرایش‌های بسیار مهم، مفید و کاربردی گرایش فلسفه است. دانش‌پژوهان در این گرایش و متناسب با این سطح، مبنای و دیدگاه‌های مهم مکاتب فلسفه اسلامی را طی ۳۰ واحد درسی آموخته و توان تحلیل، بررسی و پاسخ‌گویی به نیازهای رایج در زمینه فلسفه را کسب می‌کنند و پس از احراز توان علمی و موفقیت در آزمون، وارد دوره سطح ۳ رشته فلسفه اسلامی و پس از آن، وارد دوره سطح ۴ در رشته «حکمت متعالیه» یا رشته «فلسفه اخلاق» می‌شوند.

### اهداف رشته

۱. شناخت مبانی اندیشه‌های اسلامی و توان پاسخگویی به سؤالات و شبهات مرتبط؛
۲. شناخت آراء روش‌ها و مشرب‌های مهم در فلسفه اسلامی و آشنایی با مبانی آنها؛
۳. بهره‌گیری از متون فلسفی و توان فهم آنها؛
۴. تحقیق و پژوهش در مسائل فلسفی؛
۵. بررسی و نقد آراء فلسفی به‌ویژه فلسفه غرب؛
۶. تدریس دروس فلسفی؛
۷. ترویج مباحث فلسفه اسلامی به صورت نوشتاری و گفتاری.

### ضرورت رشته

۱. تأکید مقام معظم رهبری بر اهمیت فلسفه تا حدّی که آن را فقه اکبر نامیدند و مرکز آن را حوزه‌های علمیه خواندند، ضرورت ایجاد رشته فلسفه اسلامی در این مرکز را ایجاب می‌کند.
۲. امروزه هر یک از مکاتب فکری و اعتقادی مختلف غربی به‌ویژه عرفان‌های نوظهور، با نگاه خاص فلسفی اذهان جوانان مسلمان را به سوی بی‌دینی و ابتئال فرهنگی می‌کشانند که این امر ضرورت تحصیل و تحقیق در رشته فلسفه اسلامی را بیش از پیش می‌کند.
۴. امروزه ضرورت فلسفه در جهان چنان جدی انگاشته شده است که به صورت رسمی در مقطع ابتدائی برای کودکان آموزش داده میشود. بی توجهی مسلمین به این امر در آینده سبب تقلیل نابرابر فیلسوفان مسلمان با متفکران غیر دینی خواهد شد در این میان آموزش فلسفه برای بانوان که متصدی اصلی آموزش و تربیت کودکان در خانه و آموزشگاهها هستند باعث تقویت بنیان فکری مسلمین خواهد شد.

۵. تربیت دینی بانوان به صورت عمومی در حوزه‌ها صورت می‌پذیرد لکن مرکزی که به تربیت محققان و مربیان و مشاوران متخصص در حوزه اندیشه و فلسفه اسلامی، و اثر گذار در حوزه‌های مدیریت فرهنگی و آموزشی، در مورد بانوان پیرلزد و وجود ندارد فقدان چنین مراکزی ضرورت ایجاد و شکل‌گیری رشته فلسفه اسلامی را دو چندان می‌کند.

۶. فلسفه علاوه بر فراهم ساختن زمینه‌های تفکر و شکوفایی اندیشه در انسان، سبب ارتقاء سطح فکری و اشراف به دیگر علوم انسانی و اسلامی نیز می‌شود.

### سیاست‌های گروه فلسفه

۱. توجه خاص به تأثیرپذیری فلسفه اسلامی از قرآن و سنت پیامبر و اهل‌بیت(ع)؛
۲. تکیه بر آموزش محورها و موضوعات اصلی رشته فلسفه اسلامی؛
۳. تقویت استقلال فکری و اعتماد به نفس در مسائل فلسفی؛
۴. اهتمام بر درک و به‌کارگیری متون و منابع مهم و اصلی فلسفه اسلامی؛
۵. تلاش بر معرفی توصیفی منابع مهم و اصیل فلسفه اسلامی؛
۶. تأکید بر توسعه آموزش پژوهش‌محور و بهره‌گیری از روش‌های کارآمد آموزشی، به‌ویژه روش مشارکت فعال؛
۷. تأکید بر نقش محوری زن در تحکیم خانواده در کلیه امور آموزشی و پژوهشی؛
۸. توجه به ویژگی‌های بانوان در برنامه‌های آموزشی، پژوهشی و تربیتی؛
۹. شناسایی استعدادهای ویژه جهت تصدی امور تحقیق، تدریس، مدیریت و تبلیغ؛
۱۰. تأکید بر پویایی برنامه‌های آموزشی، پژوهشی و توجه به نیازهای روز.

### زمینه‌های فعالیت فارغ‌التحصیلان

۱. تدریس دروس علوم عقلی در مراکز علمی (ملاز، دانشگاه‌ها و حوزه‌های علمیه)
۲. محقق و پژوهشگر در مسائل علوم عقلی
۳. تدوین و نقد مقالات علمی در حوزه علوم عقلی
۴. راهنمایی و مشاوره تحقیقات و پایان‌نامه‌های علوم عقلی

### «عناوین درسی مقاطع مختلف رشته فلسفه اسلامی»

#### ۱- واحدهای درسی گرایش فلسفه و کلام اسلامی (سطح ۲)

نام درس	واحد
فلسفه اسلامی ۳ (بدایه الحکمه)	۶
فلسفه اسلامی ۴ (بدایه الحکمه)	۶
کلام اسلامی ۴	۳
کلام اسلامی ۵	۳
عرفان اسلامی	۲
معرفت‌شناسی	۲
منطق ۴	۲
کلیات و تاریخ علم کلام	۲
تاریخ فلسفه اسلامی	۲
مقاله‌نویسی	۲
<b>جمع کل واحدهای گرايشی</b>	<b>۳۰</b>

#### ۲- واحدهای درسی رشته فلسفه اسلامی (سطح ۳)

#### الف) دروس عمومی

نام درس	واحد
فقه ۱، ۲، ۳ و ۴	۱۲
اصول ۱، ۲، ۳ و ۴	۸
تفسیر قرآن ۱ و ۲	۴
تجزیه و ترکیب	۲
<b>جمع کل واحدهای عمومی</b>	<b>۲۶</b>

#### ب) دروس تخصصی

نام درس	واحد
فلسفه اسلامی ۱ (نهایه الحکمه)	۶
فلسفه اسلامی ۲ (نهایه الحکمه)	۵
فلسفه اسلامی ۳ (نهایه الحکمه)	۶
فلسفه اسلامی ۴ (نهایه الحکمه)	۵
حکمت مشاء	۲
حکمت اشراق	۲
حکمت متعالیه	۲
علم‌النفس	۲
عرفان نظری	۲
معرفت‌شناسی تطبیقی	۲
فلسفه دین و مسائل جدید کلامی	۲
منطق جدید	۲
تاریخ فلسفه غرب ۱	۳
تاریخ فلسفه غرب ۲	۲
تاریخ فلسفه غرب ۳	۲
تاریخ فلسفه غرب ۴	۳
فلسفه اخلاق	۲
فلسفه حقوق	۲
فلسفه علم	۲
فلسفه سیاست	۲
فلسفه تعلیم و تربیت	۲
زبان تخصصی	۲
روش تحقیق پیشرفته	۲
کارورزی تحقیق	۲
پایان‌نامه	۴
<b>جمع کل واحدهای تخصصی</b>	<b>۶۸</b>

قابل ذکر است که **سطح ۴ گروه فلسفه اسلامی** در ۲ رشته

«**حکمت متعالیه**» و «**فلسفه اخلاق**» برگزار می‌گردد. هر رشته

دارای ۶۰ واحد درسی است که در قالب ۶ ترم ارائه می‌گردد.

(مجموع واحدهای این دوره، ۸۰ واحد است که ۲۰ واحد به دروس

عمومی فقه و اصول، ۴۰ واحد به دروس تخصصی و ۲۰ واحد به

رساله اختصاص دارد.)

### کارشناسان علمی گروه فلسفه اسلامی

۱. جناب آقای مجید ابوالقاسم‌زاده (مدیر گروه)؛
۲. جناب آقای یحیی نورمحمدی (دبیر آموزش)؛
۳. جناب آقای اکبر پیروی سنگری (دبیر پژوهش)؛
۴. جناب آقای مهدی احمد خان بیگی؛
۵. جناب آقای محمدصادق علی‌پور (سرمدیر نشریه کوثر حکمت)؛
۶. سرکار خانم زینت مقصودی (دبیر تربیتی)؛
۷. سرکار خانم فاطمه باقری‌زاده؛
۸. سرکار خانم فاطمه انصاری.

### ارتباط با گروه فلسفه اسلامی

شماره تماس: ۳۲۱۱۲۳۵۴

رایانامه: [phil.edu@jz.ac.ir](mailto:phil.edu@jz.ac.ir)

رایانامه مجله گروه (کوثر حکمت): [kh@jz.ac.ir](mailto:kh@jz.ac.ir)